

Момчило Бакрач

ЛОВ НА ГУШТЕРЕ

Данима према смрти, мајка већ слути
извесност бројања, отац на клади несвестице,
у удаљеном стану, наднет над тањиром
који болешљиво испарава,
мој роваш који се не зауставља, писма
угвожђана опилцима, окоштавање славине
смирења расплаћкана у бесцење
Изнео сам старе кошуље, у нади и зебњи
да ће Цигани преузети дезене мајских тишгања,
крвних обртања, истоварио сам филозофије, расковао
старе рамове
Гледала ме је рупа за смеће, замашна,
обрушених обала
Данима према смрти постаје луцидно,
прозирно попут леда, иза не видим да постоји,
напросто нанизане гривне часовника, жижак се
ушушкава у платна коначне постељице
Као мали знао сам како мудрачки
престарети за свет, без мисли поимати
мирис трулости чаршијске бакалнице, занос ливаде,

железничке прагове у јари
Данима према смрти било је различено,
лешкарило је у кратком реду испред кино сале
док померасмо се оловним кораком
Над главом краљевала је
света оскудица, кроз тромо пребацивање паока
заглављивасмо се у понављаним позама,
слике вестерн филмова
сушиле се данима, истим данима према истом
Мајка и отац сада су сасвим лишће моје бележнице,
сасвим незадрживи облаци,
мој брат сведен на волумен избељене
прилике са непознатом фотографијом у новчанику,
не довикујемо се више о пождераним књигама,
о злоједици грке љубави, диму што врца
слуз љутих суза, о зеленилу јагодњака,
протраћеној доколици млаке морске увале
Напросто, залогаји односе делове реченица,
с парадајзом нестаје синтакса кржљаве успомене,
с луком вучја глад, рефлекс бежања,
тесто прождире вињете и похвале, отац се у даљини
безгласно клима крај изабране јутарње тужбалице,
мајка у питу уплиће беле вести, одвраћа поглед
од имена болнице с раскуженим ходницима
Данима према смрти песме одбијају
да круже над дивљим маковима у житу,
да ускачу у плам или кљују по лепој дескрипцији
разигране обрине што млечна нуди своју мисао,
над њом да згрушају обневиделост и чар
Глуве оне пролазе међ' свадбарима у шљивику
где крепки светац диже здравицу испод
небеског понора, тела као окупане статуете
уплићу корак
Песме отврдле, мрзли мадригали, мину крај обале
на којој плускају се и грле сретни кепеци
Задовољне су оне емоцијом кише, напросто
висе са мојих прстију ти недоречени
молитвени прапорци
Умотан ходом према данима, кружим,
са складним стасом грабљивице, која касни,
пречесто вадим из скута свој лепореки завежљај,
губећи неповратно станке и синкопе, у освртању
за тишином

ЛОВ НА ГУШТЕРЕ

Њихово месо је
типично, без гласних жица.
Врзу се те пузавице бола далеко низ
шиболики друм.
Гомилали смо се у најбољем
сату поред реке, око нас
двогода живина домаће пашчади.
Не рекох да сам био деца.
Скупљали смо у прљаву стакленку
прегрејане гмазове што позираху на длану
као змајеви у даљини.
Имали су бриљантне прсте и ситне идеје
у виду крљушти, под грлом
запаковано дисање.
Брзо су малаксавали, као нечије робље.
Не беху ни за мучење ни за љубав,
пси су умели тек да их оњуше,
опрезно и гадљиво.
На крају, остајали су у трави, млитави и тихи
као покошена војска најамника.
Нестајали су преко ноћи.
Сутрашње жртве питали смо
да ли нас се сећају.

НЕИЗРЕЦИВО

По џеповима кошуља
Премештам уредно пресавијен план за после
Слутим како ме вара развојност
Летњи дан прожет је сувим мразом однекуд изнутра
Плавим часовима у кристалу
Плови флота ћирилских и латинских слова
Јасна упутства за руковање
Стварима која се зову стварност

Причам гласно
Речи се ломе као стаклене цевке
У прах под ђоновима
Испричаћу вам једну причу на каучу: (изговарам
У соби у којој никог, ни мене нема)

Уредни стогови сена
На некој падини којом сам
Уредно пролазио
Били су врвеће планете буба
Упознах мук којим су одјекивали истоветно
У цепу на кошуљи шушкала је кутија шибица и план
За после
Са црним квржицама спискова и глаголима
Простога рада

Наша деца, наша лавовска деца
Зевају не зајазујући уста, припиткујем их
Имам ли лоповски поглед којим могу
Привремено да скратим глад
Откинем од крте кожуре присуства, од сувог
Леденог мяса на изложбеним сталцима
Штрбнем од зидног креча
Од бубне опне
Имам ли довољно прстију, рупа на телу
Довољно очног саћа којим упијам светлост
Под ребрима довољно
Зверињих ствари
Имаш – не кажу, али трепћу
Доста, шта би више

Па заћи тако у луцидну студен распореда
У игличасти честар
Којим да мигољим претачући се језичаво
Оглашен одама и похвалама грезнути у сувом
Ињу испод кошуље
Лармати унутрашњим гласом док срицање
Не успокоји се
Док не насити се мога херојског зева
Стајаћа неман неопричана, разбокорени дрхтај
Из чијих живаца расте споредна трава
Нетачна киша спира укриво сраслу
Тишину улица

КЕСТЕН АНЕ ФРАНК

Тај је још жив, кажу и приписују му
Памћење
Израз лица, сенилан, заштитнички

Тај што тера сок у лишће и тиме изјашњава се
(основне тезе, увек исти трактатус)
Нема права на биљну анонимност
Јер једина је још жива живуљка коју је мотрило
Таванско дете
Једном сведено на зверку пред истребљењем
Писмено, даровано идеалном самоћом

Професоре, спомениче,
(пита га пијани Квазимодо нових дана)
Тичу ли те се, заиста, сасвим људски ужаси

Градски оци-вртлари поткресују га и крече
Пословно, као у берберници дома за старце

Свраћају бивша деца искрзаних очију
Излазе из аутобуса, пипкаво
Смешкају се крошњи, диве се нечему
(поносу? стасу? кори?)
Потом одлазе у посету својим старим
Собама у Аушвицу (Освјенћим, забачен, пољски)

Љуљају се у возњи глатки поправљени градови
А он остаје осовљен на своје
У доследности непоколебљиво стопало
Жмирка у одсјају
Без успомена, као посмрче

МИКРО-ФИЛМОВИ, ГЛЕЂ

Устоличен искуством. Много одлежавања,
мало брзог дејства. Премда нисам гавран
на сувом штапу који је опицао
таваницу неба. Ни оклопњача, питоми морски
гмаз ком век је дремеж при жвакању
салате.

У цеви апарата лежи специмен. На екрану
усликано је трње синапси. Туда путују сигнали
што чине човека, његов стил. Може ли
специмен да разуме светлост метака
који у њему праште?
Мисли су предиво памћења у сиротињи тренутка.
Млако пратим како очи и уши доводе свет,
сличан већ гаврану који ретко лети. Све је
углачано и тврдо, изједначено сјајем.
У вину не постоји случај, само јеловник
узрока и последице, земља, сунчеви углови,
проста хемија кише, писмо наслеђа. Ни моћне
очи електрона не сниме дух који вино крсти.
Откуда, дакле, траг чуда на нешћу специмена,
на часу географије, на залетишту трена?